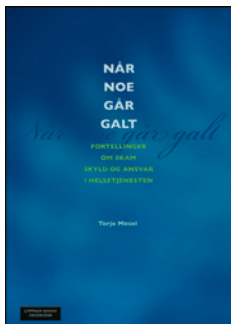


Godt om når det går galt



Terje Mesel
Når noe går galt
 Fortellinger om skam, skyld og ansvar i helsetjenesten. 269 s. Oslo: Cappelen Damm Akademisk, 2014. Pris NOK 366
 ISBN 978-82-02-44427-3

Få går gjennom legelivet uten at noe går galt. Før eller siden vil de fleste av oss oppleve å føle enten ansvar, skam eller skyld for en uheldig hendelse. Derfor var det interessant å lese en bok om nettopp dette.

Første del går med til begrepsavklaring og teoretiske perspektiver. En ganske viktig del, som danner et språk for den videre diskusjonen. Boken baserer seg på en rekke intervjuer med helsepersonell, der ni historier blir presentert og analysert. Variasjonen i historiene gjør at mange vil finne sin rolle, og uansett sitter man fort igjen med følelsen av at dette kunne like gjerne vært meg.

Målgruppen er helsepersonell, dem som utdanner seg til det, og deres ledere. Den retter seg også mot dem som jobber med pasientklager og skader. Jeg tror også makthavere og helsejournalister vil kunne få nyttig innsikt av å lese denne boken.

Forfatteren går inn på sentrale elementer ved det å være lege – hva vi kan forvente av andre, men også hva vi kan forvente av oss selv. Bokens styrke er at den balanserer et konkret og et teoretisk perspektiv på hvordan det går galt i vårt moralske minefelt.

Ansvar, skyld, skyldfølelse og skam. Ingen av begrepene er enkle, og både kolleger, sjefer, tilsynsmyndigheter, pasienter og pressen sliter med å skille dem. Men først og fremst er det fort gjort å rote det til for seg selv. Og som forfatteren skriver godt om, så er det ikke gitt at noen hjelper deg å sortere hvis ikke du sier fra selv. Boken er derfor velkommen og vil kunne hjelpe både dem som selv kommer i en slik situasjon, og dem som har en kollega som gjør det.

Det kan fort bli mye fokus på å være flink lege, derfor anbefales denne boken for dem som vil at vi også skal være gode kolleger.

Ole Kristian Losvik

Fastlegevikar, Greverud legesenter
 Oppgård

Nyttig bok om fedmebehandling hos barn og unge



Yngvild Sørrebø Danielsen
Fedme hos barn
 Intervensjoner og atferdsendringer i praksis. 145 s, ill. Oslo: Kommuneforlaget, 2014.
 Pris NOK 338
 ISBN 978-82-446-2168-7

Å jobbe med barn og unge med fedme krever god forståelse av psykologiske mekanismer både individuelt og relasjonelt i forhold til familie og venner. Danielsen har lang erfaring i dette arbeidet.

Målgruppen er ifølge forfatteren sykepleiere, helsesøstre og leger på helsestasjon og i skolehelsetjenesten, men boken er også velegnet for andre yrkesgrupper som jobber med disse pasientene, både i primær- og spesialisthelsetjenesten.

Første halvdel gir en oppsummering av hva fedme er, hvordan man kan forstå utviklingen av fedme hos den enkelte, og hvilke behandlingsformer som virker. Siste halvdel av boken er den mest nyttige delen. Her gis en innføring i motiverende intervju, familiebasert kognitiv atferdsterapi og familieterapeutiske perspektiver på behandling. Forfatteren gir nyttige referanser til annen litteratur som gir grundigere innføring i teoriene. Det er mange gode illustrasjoner og tabeller, men særlig nyttig er de mange eksemplene på samtaler som presenteres i den siste halvdel av boken.

Å jobbe med atferdsendring krever god forståelse av de mange mentale og sosiale barrierene med hensyn til å endre livsstil, og ikke minst krever det god tid og tålmodighet hos både behandler og familie. Forfatteren beskriver et relativt intensivt behandlingsopplegg med opptil ukentlige konsultasjoner/samtaler med barn og/eller foreldre i en 4–6 måneders periode, etterfulgt av noe færre konsultasjoner. Et slik intensivt program blir svært krevende og virker for meg noe urealistisk å få til gjennom helsestasjonene med knappe, kommunale ressurser, eller i spesialisthelsetjenesten. I alle fall blir det vanskelig å følge opp mange slike barn samtidig. Selv om man ikke kan tilby et like intensivt program som beskrevet, vil metodikken være velegnet i samtalene med barna og foreldrene.

Boken anbefales for alle som jobber med barn og unge med fedme, både i primær- og spesialisthelsetjenesten.

Bjørn Magne Jåtun

Barnelege, Ålesund sykehus